

INFORMAČNÉ LISTY PREDMETOV
realizovaných KSJK FF UMB

Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra

Študijný program: slovenský jazyk a literatúra v kombinácii so ŠP v odbore
2.1.35 prekladateľstvo a tlmočníctvo
(medziodborové štúdium)

Stupeň štúdia: 1./Bc.

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-101	Názov: Základy jazykovedy (P)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje: Odaloš, Pavol prof. PaedDr., CSc.	Zabezpečuje: Odaloš, Pavol prof. PaedDr., CSc. Čulenová, Eva PaedDr., PhD. Huťková, Anita PhDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 1.	Forma výučby: prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1/0 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: písomný test		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Oboznámiť študentov so základnými okruhmi jazykovedy, s ktorými sa budú stretávať počas štúdia. Naučiť ich ovládať základné lingvistické termíny.		
Stručná osnova predmetu: Pojem lingvistika a jej začlenenie do systému vied, jazykový znak a jeho mikroštruktúrne vzťahy, saussureovské chápanie jazyka a reči, funkcie jazyka, rozčlenenie jazykového systému. Analýza jednotlivých hlavných aj vedľajších disciplín jazyka, základný pojmový aparát. Klasifikácia jazykov, vznik a vývin písma a vzťah ústnej a písanej podoby jazyka.		
Literatúra: ČERNÝ, Jiří. 1996. <i>Dějiny lingvistiky</i> . Olomouc : Votobia, 1996. ČERNÝ, Jiří. 1998. <i>Úvod do studia jazyka</i> . Olomouc : Rubico, 1998. DOLNÍK, J.: <i>Základy lingvistiky</i> . Bratislava : Stimul, 1999. DOLNÍK, J.: <i>Všeobecná jazykoveda : Opis a vysvetľovanie jazyka</i> . Bratislava : Veda, 2010. MISTRÍK, Jozef a i. 1993. <i>Encyklopédia jazykovedy</i> . Bratislava : Obzor, 1993. ONDRUŠ, Šimon – SABOL, Ján. 1981. <i>Úvod do štúdia jazykov</i> . Bratislava : SPN, 1981.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 10. 09. 2010	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-103	Názov: Fonetika a fonológia (P)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje: Patráš, Vladimír prof. PaedDr., CSc.	Zabezpečuje: Patráš, Vladimír prof. PaedDr., CSc. Očenáš, Ivan PaedDr., PhD. Urbančová, Lujza PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 1.	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2/1 Za obdobie štúdia: 39	Počet kreditov: 4
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známku, skúška		
Priebežné hodnotenie: dva priebežné testy, cvičenia, hodnotenie odborných diskusií, finálny test (30 % záver. hodnotenia)		
Záverečné hodnotenie: písomný test – 45 bodov (70 % záverečného hodnotenia)		
Cieľ predmetu: Predmet sa zameriava na problematiku štúdia zvukovej stránky prirodzeného jazyka. Dominujú lingvistické poznatky, ktoré sú interdisciplinárnym spôsobom obohacované o výsledky výskumov vo viacerých iných vedných a študijných odboroch (fyziológia, akustika, teória komunikácie, medicínske vedy, informatika) a ktoré možno aplikovať v komunikačnej praxi (pedagogický proces, masmediálna oblasť, vedecká komunikácia, umelecký prednes, rečníctvo a i.).		
Stručná osnova predmetu: Fonetika a fonológia – profil študijnej a vedeckej disciplíny, miesto v systéme vied. Členenie disciplíny na parciálne zložky. Základy fyziologickej fonetiky. Artikulačné orgány – opis, funkcia, spolupráca pri hovorení. Hlások – všeobecné črty. Klasifikácia slovenských hlások. Základy akustickej fonetiky. Fonológia – korešpondencia s fonetikou. Fonéma: podobnosť / odlišnosť foném. Vlastnosti, varianty foném. Fonologické protiklady. Inventár foném spisovnej slovenčiny. Neutralizácie fonologických protikladov. Alternácie. Slabika z fonologického hľadiska. Intonačné prostriedky slovenčiny – systém, účel. Základné poznatky zo slovenskej ortoepie.		
Literatúra: 1. ANOCA, Dagmar Mária: <i>Fonetika a fonológia slovenčiny</i> . Nadlak : Vydavateľstvo KVS IK, 1998. 2. CANEPARI, Luciano: <i>A Handbook of Phonetics</i> . München : Lincom, 2007. 3. ČERMÁK, František: <i>Jazyk a jazykoveda</i> . Praha : Univerzita Karlova-Karolinum, 2001. 4. DUKIEWICZ, Leokadia – SAWICKA, Irena: <i>Fonetyka i fonologia</i> . Kraków : WIJ PAN, 1995. 5. DVONČOVÁ, Jana: <i>Fyziologická fonetika</i> . Bratislava : SPN, 1980. 6. FINDRA, Ján: <i>Jazyk, reč, človek</i> . Bratislava : Q 111, 1998. 7. KOLEKTÍV: <i>Pravidlá slovenského pravopisu</i> . 4. vyd. Bratislava : Veda, 2003. 8. KRÁL, Ábel: <i>Pravidlá slovenskej výslovnosti</i> . Bratislava : Vydavateľstvo Matice slovenskej, 2005. 9. KRÁL, Ábel – SABOL, Ján: <i>Fonetika a fonológia</i> . Bratislava : SPN, 1989. 10. PAULINY, Eugen: <i>Slovenská fonológia</i> . Bratislava : SPN, 1977. 11. SIČÁKOVÁ, Ľuba: <i>Fonetika a fonológia pre elementaristov</i> . Prešov : Náuka, 2002. 12. VYBÍRAL, Z.: <i>Psychologie komunikace</i> . Praha : Portál, 2005. www2.arts.gla.ac.uk/IPA/fullchart.html ... The International Phonetic Association		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-105	Názov: Lexikológia (P)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje: Odaloš, Pavol prof. PaedDr., CSc.	Zabezpečuje: Odaloš, Pavol prof. PaedDr., CSc. Chomová, Alexandra Mgr., PhD. Urbancová, Lujza PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčany semester:</i> 2.	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2/1 Za obdobie štúdia: 39	Počet kreditov: 4
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška		
Priebežné hodnotenie: priebežný test (25 bodov), seminárna práca (25 bodov)		
Záverečné hodnotenie: písomná skúška (50 bodov)		
Cieľ predmetu: Oboznámiť študentov so základným členením slovnej zásoby slovenčiny, poukázať na rôzne uplatnenie slov z komunikačného hľadiska, získať poznatky o fungovaní frazeologických jednotiek.		
Stručná osnova predmetu: Lexikálna rovina a jej miesto v sústave jazykových rovín, slovo v systéme jazyka, morfeatická štruktúra slova, slovotvorná štruktúra, triedenie slovnej zásoby, dynamické tendencie v jazyku, sémantické a štylistické procesy a tendencie, frazeológia – vymedzenie v systéme jazykovedných disciplín, základná frazeologická jednotka, triedenie frazeologických jednotiek, varianty frazeologizmov, osobitné skupiny frazeologizmov.		
Literatúra: 1. DOLNÍK, Juraj. <i>Lexikológia</i> . Bratislava : Univerzita Komenského, 2003. ISBN 80-223-1733-0 2. FURDÍK, Juraj. <i>Slovenská slovotvorba</i> . Prešov : Náuka, 2004. ISBN 80-89038-28-X 3. HORECKÝ, Ján a i. <i>Dynamika slovnej zásoby súčasnej slovenčiny</i> . 1. vyd. Bratislava : Veda, 1989. 436 s. ISBN 80-224-0047-5 4. MLACEK, Jozef. <i>Slovenská frazeológia</i> . 2. doplnené vydanie. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1984. 156 s. 5. ONDRUS, Pavel a i. <i>Súčasný slovenský jazyk : Lexikológia</i> . 1. vyd. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1980. 225 s.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 10. 09. 2010	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-108	Názov: Verbálna komunikácia (P)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje: Klincková, Janka doc. PhDr., PhD.	Zabezpečuje: Klincková, Janka doc. PhDr., PhD. Huťková, Anita PhDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 2.	Forma výučby: prednáška Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1/0 Za obdobie štúdia:	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou Priebežné hodnotenie: písomný test (100 bodov, podmienka úspešnosti = dosiahnuť min. 60 bodov v záverečnom teste) Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Prehĺbiť a rozšíriť poznatky študentov z jazykových rovín a z translatológie, rozvinúť ich komunikačné a jazykové kompetencie a schopnosti zdôrazňujúc nevyhnutnosť ovládať komunikačné kompetencie ako kľúčovú kvalifikáciu v 21. storočí. Venovať sa komunikácii najmä v pracovnej sfére, obohatiť vedomosti študentov o základné poznatky z firemnej, tímovej a manažérskej komunikácie s dôrazom na osvojenie si princípov efektívnej komunikácie. Naučiť ako úspešne komunikovať a prezentovať svoje vedomosti a zručnosti v ústnom i písomnom prejave.		
Stručná osnova predmetu: Všeobecne o komunikácii. Základné pojmy. Komunikačný model. Komunikačná schéma. Vektory komunikácie : expedient, percipient, jazykový kód, kódovanie a dekódovanie, denotácia a konotácia, prostredie, komunikačné sféry, komunikačný šum, komunikačné bariéry. Komunikačné stratégie, komunikačný zámer, ciele komunikácie. Funkcie komunikácie. Motivácia komunikovať. Komunikačné funkcie. Komunikačný kontext. Princípy komunikácie. Aktívne počúvanie. Komunikačné zlozvyky. Problémy v komunikácii. Otázky. Odpovede. Konverzácia, konverzačné maximá. Efektívna komunikácia. Aktívne počúvanie. Reflexívne počúvanie – parafráza. Spätná väzba a hodnotenie. Kultúra prejavu. Ústny a písomný prejav. Referát. Prednáška. Prezentácia.		
Literatúra: 1. ADAIR, J.: Efektívni komunikace. Praha: Alfa Publishing s.r.o. 2004. 2. FINDRA, J.: <i>Jazyk, reč, človek</i> . Bratislava 1998. 3. HIERHOLD, E. : <i>Rétorika a prezentace</i> . Praha: Grada Publishing a.s., 2005. 4. HORNOVÁ, S.: Verbální Kung Fu. Slovní obrana. Frýdek Místek: Allpress s.r.o. 1997. 5. KLINCKOVÁ, J. – ODALOŠ, P. – PATRÁŠ, V.: <i>Jazyk, komunikácia, spoločnosť</i> . Banská Bystrica : UMB, 1997. 6. MIKULÁŠTÍK, M. : <i>Komunikační dovednosti v praxi</i> . Praha: Grada Publishing a.s., 2003. 7. MISTRÍK, J.: <i>Vektory komunikácie</i> . Bratislava : UK, 1990. 8. SIMONOVÁ, A. A.: <i>Hrať život z centrálného dvorca</i> . Bratislava : Ikar a.s. 2006. 9. URY, W.: <i>Jak překonat nesouhlas..</i> 2.vyd. Praha: Management Press 1998. 10. VYBÍRAL, Z.: <i>Psychologie lidské komunikace</i> . Praha : Portál, 2000.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-109	Názov: Morfológia (P)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje: Klincková, Janka doc. PhDr., PhD.	Zabezpečuje: Klincková, Jana doc. PhDr., PhD. Očenáš, Ivan PaedDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 3.	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1/2 Za obdobie štúdia: 39	Počet kreditov: 4
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška		
Priebežné hodnotenie: 2 písomné preverky (25 + 30 bodov), min. úspešnosť 35 bodov		
Záverečné hodnotenie: skúška – záverečný písomný test – 45 bodov, min. úspešnosť 30 bodov		
Cieľ predmetu: Vysvetliť postavenie a funkciu morfológie v jazykovom systéme, naučiť chápať vzťahy a ich sémantiku, gramatiku a pragmatiku na úrovni slova a jeho tvarov, vedieť argumentačne charakterizovať typ slovenčiny medzi jazykovými typmi, dokázať sa zorientovať pri riešení obligatórných morfológických javov (variantné prípony, skloňovanie cudzích slov, pluráliá tantum a i.)		
Stručná osnova predmetu: Funkčná morfológia. Všeobecný výklad a klasifikácia slovných druhov. Funkčná charakteristika jednotlivých slovných druhov. Sémantická charakteristika jednotlivých slovných druhov. Gramatické kategórie jednotlivých slovných druhov. Formálna morfológia. Slovo, systém a subsystemy slovných tvarov. Pojmoslovie a terminológia. Dynamika morfológického systému. Spisovná norma a variantnosť. Skloňovanie substantív, adjektív, pronomín, numerálií. Časovanie sloves. Systém slovesných tvarov. Neohybné slovné druhy.		
Literatúra: 1. Morfológia slovenského jazyka. Bratislava : SAV, 1966. 2. ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E. – FURDÍK, J.: Súčasný slovenský spisovný jazyk. Morfológia. Bratislava : SPN, 1983. 3. MIKO, F.: Rod, číslo, pád podstatných mien. Bratislava : Veda, 1962. 4. ORAVEC, J.: Slovenské predložky v praxi. Bratislava : Veda, 1968. 5. DVONČ, L.: Dynamika slovenskej morfológie. Bratislava : Veda, 1984.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 10. 09. 2010	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-112	Názov: Syntax (P)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje: Klincková, Jana doc. PhDr., PhD.	Zabezpečuje: Klincková, Jana doc. PhDr., PhD. Gáliková, Anna Mgr., PhD. Urbancová, Lujza PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčany semester:</i> 4.	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčany rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 2/2 Za obdobie štúdia: 52	Počet kreditov: 5
Podmieňujúce predmety: Morfológia		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známku, skúška		
Priebežné hodnotenie: 2 písomné testy (0,25 + 0,25) – úspešné absolvovanie 2 testov je podmienkou na prihlásenie na ústnu skúšku		
Záverečné hodnotenie: ústna skúška (0,5)		
Cieľ predmetu: Prehĺbiť a rozšíriť poznatky študentov o vete a výpovedi, rozvinúť ich schopnosti abstraktne a logicky uvažovať, čítať a interpretovať vetné vzorce, dokázať generovať vetné modely, osvojiť si základné pojmy zo sémantickej syntaxe a získať kompetencie analyzovať a syntetizovať vzťahy v gramatickej a sémantickej štruktúre vety pri kreovaní komunikačne odlišných textov.		
Stručná osnova predmetu: Syntaktické vzťahy. Syntagma a veta. Vetné štruktúry (VŠ). Vetný vzorec. Gramatická a sémantická stavba VŠ. Syntagmatika. Syntagmatické a synsyntagmatické slovné druhy. Veta – výpoveď - elementárna textová jednotka. Expresívne syntaktické konštrukcie. Modálna výstavba výpovede. Druhy viet podľa zloženia, členitosti, vlastností gramatického jadra. Sémantická a gramatická charakteristika hlavných a vedľajších vetných členov. Polopredikatívne konštrukcie. Priraďovacie, podradňovacie, zložené súvetie. Hypersyntax, vetná syntax, vetné ekvivalenty. Štruktúra vety na formálnej, sémantickej rovine a lexikálnej rovine. Kognitívne a komunikatívno-pragmatické princípy sémantickej stavby vety. Komunikatívne zložky výpovede. Komunikačné funkcie. Sémantika a aktuálne členenie. Textová syntax: text, komunikačný akt, textový vzorec, sémantická štruktúra textu, koherencia a kohéznosť textu, konexia a konektory, členenie textu, druhy textov.		
Literatúra: <i>Aktuálne otázky súčasnej syntaxe.</i> Ed. M. Šimková. Bratislava : VEDA, 2005 BAJZÍKOVÁ, E. – DOLNÍK, J.: <i>Textová lingvistika</i> . 1. vyd. Bratislava : Stimul, 1998. KAČALA, J.: <i>Doplnok v slovenčine</i> . Bratislava : SAV 1971. KAČALA, J.: <i>Sloveso a sémantická štruktúra vety</i> . Bratislava, Veda 1989. KAČALA, J.: <i>Syntaktický systém jazyka</i> . Pezinok, Formát 1998. KOČIŠ, F.: <i>Zložené súvetie v slovenčine</i> . Bratislava, SAV 1973. MOŠKO, G.: <i>Príručka vetného rozboru</i> . 2., dopl. a upravené vyd. Prešov : Náuka, 2006. NIŽNÍKOVÁ, J.: <i>Komunikačné typy viet v slovenčine</i> . In: Zo slovenskej skladby II. Prešov. FF UPJŠ 1994, s. 1 – 67. ONDREJOVIČ, S.: <i>Medzi slovesom a vetou</i> . Jazykovedné štúdie. Bratislava : VEDA, 1989. ORAVEC, J. – BAJZÍKOVÁ, E.: <i>Súčasný slovenský spisovný jazyk. Syntax</i> . Bratislava: SPN, 1984.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu		
Kód: B-SMSm-114	Názov: Slavistika a staroslovienčina (P)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje: Krško, Jaromír doc., PhD.	Zabezpečuje: Krško, Jaromír doc., PhD. Chomová, Alexandra Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 5.	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1/2 Za obdobie štúdia: 39	Počet kreditov: 3
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou, skúška		
Priebežné hodnotenie: priebežný test (50 bodov) a záverečný test (100 bodov)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného a záverečného testu		
Cieľ predmetu: Oboznámiť študentov s najstarším prajazykom, z ktorého vznikli slovanské jazyky i väčšina európskych jazykov. Získať základné vedomosti o spoločnom jazyku Slovanov – praslovančine a staroslovienčine – prvom spisovnom jazyku Slovanov. Oboznámiť sa s historicko-spoločenskými podmienkami príchodu Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu, získať poznatky o základných literárnych textoch, naučiť sa čítať texty v cyrilike.		
Stručná osnova predmetu: Dejiny slavistiky, základné vedecké metódy skúmania jazykového systému slovanských jazykov. Indoeurópsky prajazyk, balto-slovanská jazyková jednota, praslovančina. Gramatický systém praslovančiny – samohlásková sústava praslovančiny, vznik jerov a nosoviek, metatéza likvid, zákon otvorených slabík. Spoluhlásková sústava praslovančiny, palatalizácia velár, gramatická stavba praslovančiny a praslovanská slovná zásoba. Vznik staroslovienčiny, staroslovienska literárna tvorba v 9. - 11. storočí, historicko-spoločenské podmienky príchodu Konštantína a Metoda na Veľkú Moravu, vznik slovanského písma, morfológia staroslovienčiny, charakteristika slovnej zásoby.		
Literatúra: 1. ONDRUŠ, Š.: Úvod do slavistiky, SPN, Bratislava 1959. 2. MATEJČÍK, J.: K základom slavistiky, Banská Bystrica 1982. 3. PETR, J.: Základy slavistiky, Praha 1984. 4. KURZ, J.: Jazyk staroslověnský, Praha, SPN 1969. 5. VEČERKA, R.: Staroslověština, Praha, SPN 1984. 6. VEČERKA, R.: Základy slovanské filologie a staroslověštiny, Praha, SPN 1980. 7. STANISLAV, J.: Starosloviensky jazyk, Bratislava, SPN 1978.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 12. 09. 2011	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-117	Názov: Psycholingvistika (P)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje: Klincková, Jana doc. PhDr., PhD.	Zabezpečuje: Kesselová, Jana doc. PaedDr., CSc.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 6.	Forma výučby: prednáška, seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 1/1 Za obdobie štúdia: 26	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: preklad 1 štúdie z oblasti psycholingvistiky zo študovaného jazyka do slovenčiny a ústna prezentácia kľúčových častí štúdie na seminári (40 bodov)		
Záverečné hodnotenie: písomný test záverečný (60 bodov)		
Cieľ predmetu: Inšpirovať študentov k uvažovaniu o neuvedomovaných procesoch prebiehajúcich počas používania jazyka. Získať poznatky o mechanizmoch osvojovania, percepcie a produkcie jazyka a o mentálnej reprezentácii jazyka. Využiť poznatky z psycholingvistiky pri uvažovaní o interkultúrnom porozumení textu v preklade, rozšíriť aktívnu a pasívnu lexiku v študovanom jazyku o psycholingvistickú terminológiu.		
Stručná osnova predmetu: <i>Čo skúma psycholingvistika?</i> Predmet a metódy výskumu, vzťah ku kognitívnej gramatike, kultúrnej antropológii a teórii jazykového obrazu sveta. <i>Prečo si dieťa osvojuje jazyk ľahko a rýchlo?</i> Základné poznatky z vývinovej psycholingvistiky. Zahraničné prístupy k výkladu ontogenézy reči, výsledky slovenskej vývinovej psycholingvistiky. Možnosti skúmania, diagnostiky a terapie detskej reči. Bilingvizmus a jeho podoby. <i>Používanie jazyka.</i> Mechanizmy produkcie a percepcie reči. Štyri komunikačné činnosti (produkcia písaného a hovoreného textu, percepcia čítaného a počúvaného textu). Osvojovanie si a učenie sa jazyka. Patológia a afaziológia. <i>Slúži jazyk na sprostredkovanie myšlienok alebo na konštruovanie myšlienok? Myslia používatelia rozličných jazykov rovnako?</i> Vzťah jazyka, myslenia a správania. Jazykový relativizmus. Jazyk ako spôsob „videnia“ sveta. Interkultúrne porozumenie a konzekvencie pre preklad textu. <i>Čo ľudia robia, keď komunikujú?</i> Lingvistické a psychologické aspekty komunikácie. Komunikácia a teória hier. Komunikácia v transakčnej analýze. Komunikácia a pragmatika, zmysel a význam, kultúrne podmienený prototypový význam, individuálne a kultúrne podmienené konotácie. Jazyk a hodnoty používateľov istého jazyka. Je možné preložiť obraz sveta zakódovaný v jazyku?		
Literatúra: FERNANDÉZOVÁ, E. M. – CAIRNSOVÁ, H. S.: <i>Základy psycholingvistiky</i> . Paha: Karolinum, 2014. KESSELOVÁ, J.: <i>Funkčno-sémantická kategória relačnosť v ranej ontogenéze reči dieťaťa hovoriaceho po slovensky</i> . Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2014. 100 s. Dostupné na: http://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Kesselova5 KESSELOVÁ, J. – SLANČOVÁ, D.: <i>Priestor v ranej ontogenéze reči</i> . In: <i>O dieťati, jazyku, literatúre</i> . Časopis pre otázky rozvíjania komunikačnej a literárnej kompetencie. Prešov: Vydavateľstvo Prešovskej univerzity, 2014, roč. II, č. 1, s. 7 – 20. NEBESKÁ, I.: <i>Úvod do psycholingvistiky</i> . Jinočany: H&H, 1992. PRŮCHA, J.: <i>Dětská řeč a komunikace. Poznatky vývojové psycholingvistiky</i> . Praha: Grada, 2011. SCHWARZOVÁ, M.: <i>Úvod do kognitivní lingvistiky</i> . Praha: Dauphin, 2009. <i>Štúdie o detskej reči</i> . Edit.: D. Slančová. Acta Facultatis Philosophicae Universitatis Presoviensis. Prešov: Filozofická fakulta PU, 2008. VYBÍRAL, Z.: <i>Psychologie lidské komunikace</i> . Praha: Portál, 2000. VYGOTSKIJ, L. S.: <i>Psychologie myšlení a řeči</i> . Praha: Portál, 2004. <i>Virtuálne laboratórium detskej reči</i> . Dostupné na: http://laboratorium.detskarec.sk/		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 5. 2. 2015	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-301	Názov: Pravopisný seminár (V)				
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra					
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)					
Garantuje:		Zabezpečuje: Gáliková, Anna, Mgr., PhD Chomová, Alexandra, Mgr., PhD. Očenáš, Ivan, PaedDr., PhD.			
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčany semester:</i> 2.	Forma výučby: seminár Odporúčany rozsah výučby v hodinách: Týždenný: 0/1 Za obdobie štúdia: 13 týždňov			Počet kreditov: 2	
Podmieňujúce predmety: nie sú					
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou					
Priebežné hodnotenie: priebežný diktát semestrálny diktát					
A	B	C	D	E	FX
0 chýb	1 chyba	2 chyby	3 chyby	4 chyby	5 a viac chýb
individuálna aplikácia ortografickej kodifikácie, hodnotenie odborných diskusií					
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia					
Cieľ predmetu: Študent má získať a upevniť si teoretické poznanie princípov a pravidiel slovenskej ortografie a ich praktickú aplikáciu ortografickými analýzami; prehĺbiť a skvalitniť ortografické schopnosti a zručnosti systematickým ortografickým výcvikom.					
Stručná osnova predmetu: Vstupný pravopisný diktát a jeho analýza. Písmo, abeceda a pravopis. Vzťah fónickej a grafickej sústavy spisovnej slovenčiny – ortoepia a ortografia. Pravopisné princípy v slovenčine. Platná kodifikácia slovenského pravopisu – Pravidlá slovenského pravopisu. Písanie i/y v koreňových morfémech domácich a cudzích slov, v gramatických a derivačných morfémech. Rozdeľovanie slov. Písanie veľkých písmen. Písanie čísloviek. Písanie slov osobitne a dovedna. Písanie slov cudzieho pôvodu. Interpunkcia. Medzera ako základný a pravidelný grafický komponent v (elektronickom) texte. Ortografické cvičenia a analýzy.					
Literatúra: <i>Pravidlá slovenského pravopisu.</i> 4., nezmenené vyd., Bratislava: Veda, 2013. 592 s. NAVRÁTIL, Ladislav – ŠIMURKA, Jozef: <i>Praktická príručka slovenského pravopisu : s cvičeniami a diktátmi.</i> 2., upravené a doplnené vyd. Nitra : Enigma, 2005. 142 s. OČENÁŠ, Ivan: <i>Fónická a grafická sústava spisovnej slovenčiny : Vývin a korešpondencia ich prvkov.</i> Banská Bystrica : Združenie Pedagóg; Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela, 2007. 216 s. OČENÁŠ, Ivan: Medzera v elektronickom textovom reťazci a slovenský pravopis. In: <i>Slovenská reč : Časopis pre výskum slovenského jazyka</i> , roč. 79, 2014, s. 32 – 39.					
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský			Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 30. 04. 2014		

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-201	Názov: Kognitívna lingvistika (PV)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočnictvo)		
Garantuje:	Zabezpečuje: Huťková, Anita PhDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 3.	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 0/1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: samostatná práca (40 bodov)		
Záverečné hodnotenie: záverečný test 60 (bodov)		
Cieľ predmetu: Rozšíriť základnú bázu lingvistických poznatkov u poslucháčov, prekročiť hranice systémovej lingvistiky a odhaliť kognitívne aspekty v teoretickej lingvistike s dosahom na každodennú prax. Viesť poslucháčov k uvažovaniu o jazyku.		
Stručná osnova predmetu: Kognitívny prístup k jazyku – odlíšenie od iných prístupov. Paradigmy prístupov, ciele, idey a metódy. Kognitívne vedy a ich interdisciplinárny charakter. Modulový a holistický prístup, výskumné metódy. Znalosti a pamäť. Univerzálna gramatika – systém princípov. Významy z aspektu kognitívnej sémantiky. Nervový systém a jazyk. Prirodzená orientácia v jazyku. Konekcionistické modelovanie jazyka.		
Literatúra: 1. DOLNÍK, J.: <i>Základy lingvistiky</i> . Bratislava, 1999. 2. JACKENDOFF, R.: <i>Semantics and Cognition</i> . Mit Press, 1983. 3. JOHNSON - LAIRD, P. N.: <i>Mental models. New Jersey</i> , 1983. 4. <i>Princípy stavby, vývinu a fungovania slovenčiny</i> . Zborník. Bratislava : UK, 1999. 5. <i>Princípy jazyka a textu</i> . Zborník, ed. Dolník, J. Bratislava : UK, 2000. 6. <i>Jazyk a kognícia</i> . Zborník, ed. Rybár, J., Kvasnička, V. a Farkaš, I. Bratislava : Kalligram, 2005.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-302	Názov: Filozofia jazyka (PV)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje:	Zabezpečuje: Čulenová, Eva PaedDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 4	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 0/1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: –		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: samostatná práca (25 bodov), aktívna účasť na hodinách (25 bodov)		
Záverečné hodnotenie: test (50 bodov)		
Cieľ predmetu: Predmet chce sprostredkovať študentom základné poznatky zo všeobecnej filozofie jazyka, naučiť ich orientovať sa v rôznych smeroch, chápať línie myslenia o jazyku, a tým aj pochopiť súčasné tendencie tvorby textov.		
Stručná osnova predmetu: Prehľad názorov na jazyk v dejinách myslenia od najstarších čias. Začiatky analytickej filozofie – pozitivizmus, Viedenský krúžok, L. Wittgenstein, R. Carnap, B. Russel, E. Moor. Oxfordská univerzita. Štrukturalizmus, súčasné smery. Semiotika. Princípy lingvistickej analýzy jazyka. Princípy logickej analýzy jazyka + cvičenia. Súčasná aplikačné tendencie: teória rečových aktov, teória argumentácie. Teória intencionality. Vzťah jazyka a myslenia.		
Literatúra: 1. CMOREJ, P.: <i>Úvod do logickej syntaxe a sémantiky</i> . Bratislava : IRIS, 2001. 2. ČERMÁK, F.: <i>Jazyk a jazykoveda</i> . Praha : Karolinum, 2001. 3. MATERNA, P. – PALA, K. – ZLATUŠKA, J.: <i>Logická analýza prirodzeného jazyka</i> . Praha : Academia. 4. STÖRIG, H. J.: <i>Malé dejiny filozofie</i> . Praha : Zvon, 1991. 5. LETZ, J.: <i>Teória poznania</i> . Bratislava, 1992. 6. WITTGENSTEIN, L.: <i>Logicko-filozofický traktát</i> . Praha, 1993. 7. PEREGRIN, J.: <i>Kapitoly z analytickej filozofie (Chapters from analytis philosophy)</i> . Praha: Filosofia, 2005.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-203	Názov: Efektívne čítanie (PV)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje:	Zabezpečuje: Patráš, Vladimír prof. PaedDr., CSc. Lomenčík, Július doc. PaedDr. PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 4.	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 0/1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: priebežné scientometrické hodnotenie na praktických cvičeniach, analýza – systematické sledovanie výkonnostnej úrovne frekventanta (100 bodov)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Získanie metodologických skúseností, praktických zručností a prehĺbenie schopností efektívne orientovať sa v stredne náročnom (populárno-náučné žánre) a náročnom (vedecko-náučné žánre) texte ako osobitej funkčnej konštelácii obsahových a formálnych parametrov.		
Stručná osnova predmetu: Efektívne čítanie alebo: čo chceme dosiahnuť? Efektívne čítanie v číslach. Text = obsah + forma. Text = forma + obsah. Biologicko-anatomické predpoklady (efektívneho) čítania. Psychosociálne osobitosti efektívneho čítania. Bariéry pri efektívnom čítaní. Spôsoby čítania I: informačné (orientačné), kurzorické čítanie. Spôsoby čítania II: selektívne, štatistické čítanie. Spôsoby čítania III: oddychovo-relaxačné, kombinované čítanie. Metodologické osobitosti pri nácviku efektívneho čítania.		
Literatúra: 1. ČMEJRKOVÁ, S. – DANĚŠ, F. – SVĚTLÁ, J.: <i>Jak napsat odborný text</i> . Praha 1999. 2. DOČEKALOVÁ, M.: <i>Tvůrčí psaní</i> . Praha 2006. 3. GRUBER, D.: <i>Co chci vědět o rychlém čtení</i> . Ostrava 1985. 4. GRUBER, D.: <i>Šetřme časem! Rychločtení – rychlostudium</i> . Praha 1995. 5. HES, J.: <i>Rychlé čtení</i> . Pardubice 1987. 6. KAHN/ová, N. B.: <i>Jak efektivně studovat a pracovat s informacemi</i> . Praha 2001. 7. MISTRÍK, J.: <i>Rychle čtenie</i> . Bratislava 1980. <i>Grafológia</i> . Bratislava 1982. 8. MISTRÍK, J.: <i>Efektívne čítanie</i> . Bratislava 1996. 9. VYBÍRAL, Z.: <i>Psychologie komunikace</i> . Praha 2005. 10. WAINWRIGHT, G. R.: <i>Rapid Reading. Made Simple</i> . London 1972. 11. ZIELKE, W.: <i>Jak racionálně studovat</i> . Praha 1984. <i>Jak číst rychleji a lépe</i> . Praha 1988.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 03. 2014	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-204	Názov: Morfonológia (PV)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje:	Zabezpečuje: Očenáš, Ivan PaedDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia: 1.</i> <i>Odporúčany semester: 4.</i>	Forma výučby: seminár Odporúčany rozsah výučby v hodinách: Týždenný: 0/1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: fonetika a fonológia, morfológia		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: klasifikácia známkou		
Priebežné hodnotenie: písomná štúdia – fónicko-významová analýza textu		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Získať poznatky o súčinnosti zvukovej a významovej zložky v jazyku (formy a obsahu jazykového znaku); spoznať funkčné využitie konfigurácie foném v umeleckých/esejistikých textoch. Nadobudnúť schopnosť opísať fónickú štruktúru morfém, slov a ich tvarov.		
Stručná osnova predmetu: Vzťah výrazu a významu v jazykovej štruktúre. Fónická stavba významových jednotiek. Neutralizačné a alternačné javy v spisovnej slovenčine. Vzťah eufónie a sémantiky: príznakové využívanie zvukových javov, osobitne hláskovej inštrumentácie a kalambúrov v umeleckých (najmä vo vývine slovenského verša) a esejistických textoch.		
Literatúra: OČENÁŠ, Ivan: <i>Fónická a grafická sústava spisovnej slovenčiny : Vývin a korešpondencia ich prvkov</i> . Banská Bystrica : Združenie Pedagóg; Pedagogická fakulta Univerzity Mateja Bela, 2007. SABOL, Ján: <i>Syntetická fonologická teória</i> . Bratislava : Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV, 1989. SABOL, Ján: Fonetický, fonologický a morfonologický štatút zvukových javov v slovenčine a češtine. In: SABOL, J. – ZIMMERMANN, J.: <i>Akustický signál – semióza – komunikácia</i> . Prešov : FF PU, 2002, s. 27 – 36. SABOL, Ján: Fónická a významová stavba básnického textu. In: <i>Fónické javy v slovanských jazykoch</i> . Prešov : Náuka, 2002, s. 97 – 106. SABOL, Ján: Súčinnosť fonologickej a morfologickej roviny spisovnej slovenčiny. In: <i>Studia Academica Slovaca</i> . Edit. Jozef Mistrík. Bratislava : Alfa, roč. 5, 1976, s. 421 – 449. SOKOLOVÁ, Miloslava – MOŠKO, Gustáv – ŠIMON, František – BENKO, Vladimír: <i>Morfematický slovník slovenčiny</i> . Prešov : Náuka, 1999. <i>Slovník koreňových morfém slovenčiny</i> . Hlav. red. Miloslava Sokolová, Martin Ološtiak a Martina Ivanová. Prešov : FF PU, 2005.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-205	Názov: Akademické písanie (PV)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje:	Zabezpečuje: Patráš, Vladimír prof. PaedDr., CSc. Klincková, Jana doc. PhDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 4.	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 0/1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: samostatná práca a aktivita na cvičeniach (50 bodov)		
Záverečné hodnotenie: písomný test (50 bodov)		
Cieľ predmetu: Teoretický a praktický výklad dotváraný metodickými radami a návodmi je zameraný na samostatné vypracovanie záverečných prác na vysokej škole od voľby témy, tvorenia počítačovej databázy literatúry, cez zhromažďovanie textov prostredníctvom internetu a budovanie kartotéky, využívanie encyklopedických vedomostí z CD – ROM-u a ďalších sekundárnych, ale pre písanie potrebných počítačových zručností, až po konečnú podobu záverečnej práce. Obsahom predmetu sú relevantné témy z praktickej textológie, štylistiky a z ďalších disciplín.		
Stručná osnova predmetu: Text, druhy textov, vecné texty a ich sémantika, syntax, pragmatika. Písaný text. Terminológia. Konceptia záverečnej práce: kompilačná práca vs práca vedecká, monografia vs kompendium. Záverečná práca, jej podstata a zámer. Vedecká hypotéza, argumentácia a dôkazy. Voľba témy a vymedzenie priestoru na vlastnú prácu. Stanovenie časového plánu na spracovanie témy. Bibliografický výskum: zhromažďovanie, usporiadanie a spracovanie pramenných materiálov. Vedecký výskum. Citácie, citovanie, normy, vedecká/profesijná etika. Záverečné usporiadanie práce. Zmysel záverečnej práce a perspektívne využitie výsledkov a získaných poznatkov a skúseností.		
Literatúra: 1. ČMEJRKOVÁ, S.- DANĚŠ, F.- SVĚTLÁ, J. 1999. Jak napsat odborný text. Praha : Leda, 1999. 2. ECO, Umberto. 1997. Jak napsat diplomovou práci. Olomouc : Votobia, 1997. 3. HINDLE, Tim. 2001. Úspěšná prezentácia. Bratislava : Vydavateľstvo Slovart, spol. s r.o., 2001. 4. KATUŠČÁK, Dušan. 1998. Ako písať vysokoškolské a kvalifikačné práce. Bratislava : Stimul, 1998. 5. Zákon č. 131/2002 Z.z. o vysokých školách a o zmene a doplnení niektorých zákonov. 6. Študijný a skúšobný poriadok FHV UMB v Banskej Bystrici.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-303	Názov: Pragmalingvistika (V)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje:	Zabezpečuje: Klincková, Jana doc. PhDr., PhD. Huťková, Anita PhDr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 4.	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 0/1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: test (40 bodov), samostatná práca (60 bodov)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Nadstavbová disciplína, rozširuje bázu základných poznatkov poslucháčov a pripravuje ich na samostatné uvažovanie v jazyku a o jazyku.		
Stručná osnova predmetu: Extenzia pojmu pragmatika. Pragmatické zárodoky v lingvistike. Sémantika verzus pragmatika. Kontext ako východisko pragmatiky. Teória intencie. Teória rečových aktov. Typológia rečových aktov. Kognitívna teória pragmatiky. Pragmatika v bežnej komunikácii.		
Literatúra: 1. AUSTIN, J. L.: How To Do Things With Words. Oxford 1962 2. LEVINSON S. C: Pragmatics. Cambridge 1983 3. DOLNÍK, J.: Základy lingvistiky. Bratislava 1999 4. ČERMÁK, J.: Jazyk a jazykověda. Praha 2001		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-206	Názov: Moderná rétorika (PV)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje:	Zabezpečuje: Patráš, Vladimír prof.PaedDr., CSc.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 5.	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 0/1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: systémová analýza na každom cvičení – posudzovanie výkonnostnej úrovne frekventanta; praktické živé vystúpenie – finálna evalvácia úrovne frekventanta (100 bodov)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Systémové osvojenie si nevyhnutných teoretických poznatkov a skúseností, potrebných na efektívne a kultivované zvládnutie oficiálnych/polooficiálnych komunikačných situácií, realizovaných v ústnej forme verejnej komunikácie.		
Stručná osnova predmetu: Profil a účel kurzu rétoriky, literatúra a pramene. Princípy a zásady úspešnej medziľudskej komunikácie. (Samo)obraz, tréma. Komunikačné prostriedky rečníka – verbálna a neverbálna zložka. Verbálna zložka rétorickej komunikácie – <i>neuralgické</i> miesta. Presnosť a zrozumiteľnosť: téma a jej štruktúra. Žánre rečníckeho prejavu. Neverbálne súčasti rétorickej komunikácie – podstata a význam. Neverbálne komunikačné systémy a ich využitie. Pohyb v priestore, rekvizity a hovorené slovo. Detailná príprava verejného rétorického prejavu. <i>Rétorický sviatok</i> .		
Literatúra: 1. ALLHOFF, D.-W. – ALLHOFF/ová, W.: <i>Rhetorik & Kommunikation</i> . München : Reinhardt, 2006. 2. BRUNO/vá, T. – ADAMCZYK, G.: <i>Řeč těla</i> . Praha : Grada, 2005. 3. BUCHTOVÁ, B.: <i>Rétorika</i> . Praha : Grada, 2006. 4. FINDRA, J.: <i>Stavba a prednes rečníckeho prejavu</i> . Martin : Osveta, 1989. 5. HERTZER/ová, K.: <i>Rétorika v zaměstnání</i> . Praha : Grada, 2005. 6. JELÍNEK, M. – ŠVANDOVÁ, B.: <i>Argumentace a umění komunikovat</i> . Brno : MU, 1999. 7. KOHOUT, J.: <i>Rétorika. Umění mluvit a jednat s lidmi</i> . Praha : Management Press, 1995. 8. KRÁL, Ā.: <i>Pravidlá slovenskej výslovnosti</i> . Martin : Matica slovenská, 2005. 9. KRAUS, J.: <i>Rétorika v evropské kultuře</i> . Praha : Academia, 1998. 10. LESŇÁK, R.: <i>Umenie živého slova</i> . Bratislava : Veda, 1980. 11. MISTRÍK, J.: <i>Rétorika</i> . 3. vyd. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1987. 12. SLANČOVÁ, D.: <i>Základy praktickej rétoriky</i> . Prešov : Náuka, 2001. 13. ŠPAČKOVÁ, A.: <i>Moderní rétorika</i> . Praha : Grada, 2003. 14. TOMAN, J.: <i>Ako správne hovoriť</i> . Bratislava : Smena, 1981 15. VYBÍRAL, Z.: <i>Psychologie komunikace</i> . Praha : Portál, 2005. 16. http://members.aol.com/nonverbal2/entries.htm#Entries ... Nonverbal Dictionary 17. http://humanities.byu.edu/rhetoric/silva.htm ... Silva Rhetoricæ		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-208	Názov: Vývin pravopisu (PV)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje:	Zabezpečuje: Krško, Jaromír doc., PhD. Chomová, Alexandra Mgr., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 6.	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 0/1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: aktivita (25 bodov), interpretácia historického textu (25 bodov), test (50 bodov)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Oboznámiť sa s jednotlivými etapami formovania princípov pravopisu slovenského jazyka.		
Stručná osnova predmetu: Funkcie a princípy pravopisu, jednoduchý (primitívny) pravopis – podstata, historické pamiatky, zložkový pravopis – základné princípy, historické pamiatky, diakritický pravopis, pravopisné zásady období od A. Bernoláka po súčasnosť.		
Literatúra: KRAJČOVIČ, R. – ŽIGO, P. 1996. <i>Dejiny spisovnej slovenčiny</i> . Študijná príručka a texty. Bratislava : Univerzita Komenského v Bratislave, 1996. 116 s. ISBN 80-223-1119-7 KRAJČOVIČ, R. – ŽIGO, P. 1999. <i>Príručka k dejinám spisovnej slovenčiny</i> . 1. vydanie. Bratislava : Univerzita Komenského, 1999. 192 s. ISBN 80-223-1298-3 KAČALA, J. – KRAJČOVIČ, R. 2001. <i>Náčrt dejín spisovnej slovenčiny</i> . Bratislava : Pedagogická fakulta UK, 2001. 112 s.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 03. 2008	

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Filozofická fakulta

Informačný list predmetu

Kód: B-SMSm-306	Názov: Vývin lexiky po 9. storočí (V)	
Študijný odbor: 2.1.27. slovenský jazyk a literatúra		
Študijný program: slovenský jazyk a literatúra (v kombinácii so študijným programom v odbore prekladateľstvo a tlmočníctvo)		
Garantuje:	Zabezpečuje: Krško, Jaromír doc., PhD.	
Obdobie štúdia predmetu: <i>Stupeň štúdia:</i> 1. <i>Odporúčaný semester:</i> 6.	Forma výučby: seminár Odporúčaný rozsah výučby (v hodinách): Týždenný: 0/1 Za obdobie štúdia: 13	Počet kreditov: 2
Podmieňujúce predmety: nie sú		
Spôsob hodnotenia a skončenia štúdia predmetu: známkou		
Priebežné hodnotenie: seminárna práca (100 bodov)		
Záverečné hodnotenie: na základe priebežného hodnotenia		
Cieľ predmetu: Osvojiť si poznatky o zmene sémantiky v starosloviencine (po prijatí kresťanstva), vplyvoch cudzích jazykov na slovenčinu (češtiny, nemčiny, ruštiny, angličtiny...).		
Stručná osnova predmetu: Sémantické zmeny lexiky staroslovienciny po prijatí kresťanstva. Vplyv českého jazyka na lexiku Slovákov. Import lexikalizmov po prílive nemeckej a valašskej kolonizácie. Vplyv bohemizmov v stredoveku, rusizmov na konci XIX. a začiatku XX. storočia. Obohacovanie slovnej zásoby v súčasnosti.		
Literatúra: 1. BLANÁR, V.: Lexikálno-sémantická rekonštrukcia. Bratislava : Veda, 1984. 2. KRAJČOVIČ, R.: Vývin slovenského jazyka a dialektológie. Bratislava : Slovenské pedagogické nakladateľstvo, 1988. 3. PAULINY, E.: Dejiny spisovnej slovenčiny. Bratislava : SPN, 1983. 4. Jazykové štúdie XVII. Z dejín slovenskej lexiky. Bratislava : Veda, 1982. 5. Zborník Metódy výskumu a opisu lexiky slovanských jazykov. Bratislava : Jazykovedný ústav Ľ. Štúra SAV, 1990. 6. Zborník Slovenčina v historickom kontexte. Materiály z konferencie konanej v Nitre 16.-17. mája 1996. Nitra : Vysoká škola pedagogická, 1996.		
Jazyk, v ktorom sa predmet vyučuje: slovenský	Podpis garanta a dátum poslednej úpravy listu: 01. 03. 2008	